

Konferencja *Meteoryt Pułtusk* — w 140. rocznicę spadku deszczu meteorytowego Warszawa, 26.01.2008

Dnia 26 stycznia 2008 r. z inicjatywy Muzeum Ziemi PAN i we współpracy z Polskim Towarzystwem Meteorytowym została zorganizowana konferencja naukowa pt. *Meteoryt Pułtusk — w 140. rocznicę spadku deszczu meteorytowego*. Odbędzie się ona w Muzeum Ziemi PAN w Warszawie.

Gości powitali dyrektor Muzeum Ziemi — doc. Krzysztof Jakubowski oraz prezes Polskiego Towarzystwa Meteorytowego — prof. Łukasz Karwowski. Dyrektor muzeum, nawiązując do tematu konferencji, przypomniał jedną z najwcześniejszych relacji świadka tego zdarzenia J. Aleksandrowicza (z 30 stycznia 1868 r.), zamieszczoną w *Tygodniku Ilustrowanym*. Zwrócił również uwagę na fakt, że ten — chyba najlepiej znany — polski meteoryt jest ściśle związany z historią Muzeum Ziemi PAN dzięki osobie prof. J. Samsonowicza, który w 1938 r. przekazał do zbiorów muzealnych dużą kolekcję fragmentów tego meteorytu. Przypomniał także, że w muzeum znajduje się największy w zbiorach polskich okaz meteorytu Pułtusk o masie 8100 g.

Sesję referatową rozpoczęła dr Jadwiga Biała (Observatorium Astronomiczne, Olsztyn) wystąpieniem pt. *Astronomiczne koneksje meteorytu Pułtusk*. Autorka zaprezentowała syntetyczny przegląd teorii na temat pochodzenia meteorytów oraz lokalizacji ciała macierzystego meteorytu Pułtusk, czyli prawdopodobnie planetoidy 6 Hebe.

Następnie prof. Andrzej Manecki (Akademia Górniczo-Hutnicza, Kraków) w wystąpieniu pt. *Moje pierwsze spotkanie z meteorystem Pułtusk* przedstawił w formie eseju refleksje dotyczące własnych badań meteorytu i ich wpływu na dalszą działalność naukową. Warto przypomnieć, że badania meteorytu Pułtusk, prowadzone przez prof. Maneckiego, opisane w znanej monografii pt. *Chondrites and chondrules* (1972), odegrały trudną do przecenienia rolę w klasyfikacji chondr.

W trakcie przerwy uczestnicy konferencji mieli okazję zwiedzić nową, stałą ekspozycję *Meteority — kamienie z nieba*, z wyjątkowo atrakcyjną prezentacją meteorytów Pułtusk i Łowicz oraz innych meteorytów z kolekcji Muzeum Ziemi PAN. Dodatkową atrakcją był pokaz najnowszych (2007) znalezisk fragmentów meteorytu Pułtusk.

W dalszej części spotkania prof. Łukasz Karwowski i mgr Agnieszka Gurdziel (Uniwersytet Śląski, Sosnowiec) przedstawili referat pt. *Wietrzenie meteorytu Pułtusk*, w którym omówili najnowsze wyniki badań wietrzenia okazów meteorytu Pułtusk, znalezionych w ostatnich kilku latach. Wyniki tych prac mają tym większe znaczenie, że na ich podstawie z dużą dokładnością można określić czas interakcji meteoryt-środowisko.

Jako ostatni głos zabrał mgr Janusz W. Kosiński (Polskie Towarzystwo Meteorytowe, Wyszaków), który w

Ryc. 1 i 2. Nowe znaleziska meteorytu Pułtusk. Fot. M. Wacholska

referacie pt. *Meteoryt Pułtusk — stan obecny—przyszłość* dokonał przeglądu badań meteorytu Pułtusk w XIX i XX w. Mimo znacznego dorobku badawczego w tej dziedzinie, wskazał on też na możliwości dalszych studiów tego obiektu.

W dyskusji nawiązano do treści przedstawionych referatów oraz poruszono kwestie związane z udostępnianiem meteorytów do badań naukowych, a także problemy ochrony kolekcji prywatnych i muzealnych.

W podsumowaniu dyrektor Muzeum Ziemi PAN oraz prezes PTM wyrazili satysfakcję z przebiegu konferencji. Tematyka wystąpień oraz dyskusja upewniły ich w przekonaniu o dużym zainteresowaniu problematyką badań meteorytów oraz o potrzebie podtrzymania tej formy wymiany informacji naukowych. Uczestnicy konferencji z zadowoleniem przyjęli zapowiedź przygotowywania kolejnych spotkań.

Małgorzata Wacholska & Janusz W. Kosiński